

KRONIKK: 6500 tegn inkl. mellomrom.
HOVEDINNLEGG: 4000 tegn inkl. mellomrom.
REPLIKK: 2000 tegn inkl. mellomrom.
KORTINNLEGG: 700 tegn inkl. mellomrom.
 Legg ved portrettfoto.

Kronikk

DISKRIMINERINGSVERN: Barne- og ungdomsorganisasjoner får nå blankofullmakt til å forskjellsbehandle.

Rett til å diskriminere

Stina Hansteen Solhøy
 Stipendiat, Institutt for statsvitenskap
 Universitetet i Oslo

Frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner må oppfylle klare kriterier for å få økonomisk støtte fra staten. De må åpne for full deltakelse for barn og ungdom fra alle samfunnsgrupper, uavhengig av kjønn, etnisitet, nedsatt funksjonsevne eller seksuell orientering. Anniken Huitfeldt ga likevel Frelsesarmeen sine barn og unge nasjonal grunnstøtte tidligere i år, til tross for at de ikke tillater homofile i parforhold å inneha lederverv. Utvalget som fordeler tilskudd til barne- og ungdomsorganisasjonene mente at Barne- og likestillingsdepartementet med dette hadde gjort en radikal nytolkning av reglene. Etter deres mening åpnes det ikke for noen slags dispensasjonsadgang, verken for religiøse eller andre barne- og ungdomsorganisasjoner. I kjølvannet av Frelsesarmé-saken har nå Barne- og likestillingsdepartementet vedtatt en ny forskrift som åpner for forskjellsbehandling. Forskriften innebærer at barn og unges diskrimineringsvern svekkes betydelig.

I DEN NYE FORSKRIFTEN er det innført et særdeles vidt unntak fra §2c om at barne- og ungdomsorganisasjonene må åpne for full deltakelse for barn og ungdom fra alle samfunnsgrupper og uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne eller seksuell orientering: «Forskjellsbehandling som er nødvendig for å oppnå et saklig formål, som ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den eller de som forskjellsbehandles, anses ikke å være i strid med kravet i bokstav c)». Denne retten til å forskjellsbehandle skal gjelde alle barne- og ungdomsorganisasjonene og i forhold til alle grunnlagene; kjønn, homofil orientering, religion, etnisitet og nedsatt funksjonsevne. For å begrunne dette viser departementet blant annet til sitt eget lovforslag om trossamfunns rett til å forskjellsbehandle kvinner og homofile (Ot.prp.nr.79 2008-2009). Her diskuterer departementet hvilket behov trossamfunnene har for å forskjellsbehandle, særlig når det gjelder stillinger og verv knyttet til «religionsutøvelsen». Hva som er «religionsutøvelse» defineres snevert og omfatter for eksempel prester, imamer, religiøse lærere eller lignende. Kun når det gjelder denne type stillinger vil forskjellsbehandling kunne være «saklig».

PROBLEMET MED den nye forskriften er at departementet ikke diskuterer om barne- og ungdomsorganisasjoner driver med «religionsutøvelse» og dermed heller ikke hvilket behov de skulle ha for å forskjellsbehandle, sammenlignet med trossamfunn. Departementet har dermed oversett det åpenbare; at i et forsøk på å harmonisere diskrimineringsvernregler har de endt opp med å radikalt urvide barne- og ungdomsorganisasjonenes rett til å forskjellsbehandle i forhold til både kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne og seksuell orientering. Slik forskriften nå står, vil barn og unge gis et dårligere diskrimineringsvern enn det som ellers gjelder i samfunnet. Det er i så fall særdeles problematisk.

MAN KAN innvende at det som først og fremst står på spill er vernet om religionsfriheten. Sett fra mange av de religiøse organisasjonenes side er det åpenbart at de har oppfattet de strenge kriteriene i tilskuddsordningen som en trussel mot religionsfriheten. Men ser vi på tilskuddsordningens formål, som er å sikre barne- og ungdomsorganisasjonene som arena for medbestemmelse og demokrati, spør det om ikke religionsfriheten må tillegges mindre vekt.

Under Stoltenberg I-regjeringen ga Barne- og

OMSTRIDT: Skal organisasjoner som Frelsesarmeen sine barn og ungdom få statsstøtte selv om de diskriminerer homofile?

Dette er et særdeles lite prinsipielt gjenomtenkt forslag

familiedepartementet i 2001 avslag på Norsk Luthersk Misjonssambands søknad om nasjonal grunnstøtte. Alle kvinner i Misjonssambandet var den gang utelukket fra verv i de øverste styrende organer. Departementet begrunner avslaget med at det ikke er organisasjonene i seg selv som skal sikres og styrkes, men deres funksjon som arena for medbestemmelse og demokrati.

UTVALGET SOM fordeler støtten til barne- og ungdomsorganisasjonene er også klare i sin høringsuttalelse: «(...) de organisasjonene som ikke ønsker å følge disse prinsippene vil (...) stå helt fritt til å organisere sitt arbeid og fastsette sine vedtekter slik de selv ønsker». Med andre ord må både hensynet til organisasjonene som demokratiarena for barn og unge og ansvar for diskrimineringsvernet veie tyngre enn religionsfriheten i denne sammenheng.

Samtidig kan vi ikke se helt bort i fra at strenge ridedelskriterier kan medføre at de religiøse barne- og ungdomsorganisasjonene systematisk faller utenfor statlige støttemidler. På den annen side står de religiøse barne- og ungdomsorganisasjonene fritt til å organisere seg inn under «sitt» trossamfunn, noe Misjonssambandet har valgt å gjøre. Begrunnelsen hovedstyremann Vegard Svensen oppgir er at de ikke er interessert i å forme organisasjonen etter retningslinjer som kan gå på tvers av grunnleggende verdier for organisasjonen (Vårt land 07.01.2009).

DET ER MULIG vi fortsatt ser etterdønningene av den panikken som grep tak i regjeringen utover vinteren og våren 2009 da spørsmålet om hijab i politiet og innføringen av en «ny» blasfemiparagraf eksploderte i media. Resultatet har blitt et særdeles lite prinsipielt gjenomtenkt forslag om å gi økonomisk støtte også til barne- og ungdomsorganisasjoner som, riktignok på visse vilkår, ønsker å forskjellsbehandle ut fra kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne og seksuell orientering. Dermed har den situasjonen oppstått at vi har en rødgrønn regjering som på den ene siden foreslår å innsnevre trossamfunns rett til forskjellsbehandling – mens de på den andre siden radikalt urvider barne- og ungdomsorganisasjonenes rett til det samme.

Forslaget illustrerer det urene farvannet diskrimineringsvern og religion representerer, og hvor lett det er å trå feil.

GITT AT tilskuddsordningens formål er å sikre barne- og ungdomsorganisasjonene som arena for medbestemmelse og demokrati burde departementet ha gjort en langt grundigere vurdering av om unntak overhodet er nødvendig, eventuelt valgt en snever unntaksadgang. Isteden har vi nå fått en forskrift som med sin vide formulering signaliserer en «blankofullmakt» til å forskjellsbehandle innenfor de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene – og det både på grunnlag av kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne og seksuell orientering.